

I alla tider har människor i religionens namn berättat för andra vad som är rätt och fel.

I alla tider har människor utifrån sig själva, sin tro och sitt sammanhang satt normen också för hur andra ska vara, handla och bete sig .

Ibland har det kanske varit rätt och riktigt att göra så. Men ofta har det nog tyvärr handlat om egen rädsla för någonting nytt. Eller hur någonting annorlunda hotar det man själv håller för heligt rätt och sant. Och i dagens text ljuder liksom ropet som så många gånger annars.

-Det är inte tillåtet!

-Man får inte göra så!

Nej till och med att göra en så gudabehaglig gärning som att bota en kutryggig kvinna var fel. Inte för själva gärningens skull. Men det var på fel dag. Det sabbatsdag, och den dagen var till för någonting annat än att bota sjuka. Men för oss idag finns det nått komiskt i synagogsföreståndarens argument. "Det finns sex dagar då man skall arbeta, säger han. På dem kan ni komma och bli botade, men inte under sabbaten." Och man kan nästan se väntrummet till vårdcentralen framför sig. Människorna som sitter och väntar på under och helbregdagörelse.

Men vad var det egentligen som synagogsföreståndaren ville försvara. Vad var det som i hans ögon var så viktigt att hålla fast vid. Sabbaten var för dem inte bara en dag av fritid och avkoppling, så som vi ofta tänker på helger. Sabbaten var ett tillfälle då man gjorde en dag som man ville att hela livet skulle vara. Judendomens främsta skapelse, har någon kallat sabbaten. Schalom var uttrycket för dagen. En dag av fred och frid, både mellan människor, djur och natur. Ingen skulle köpa och sälja, därför fick man bara gå 800 meter och inte bära på något. Gjorde man det var det ett tecken på att man var på väg till torget eller marknaden. Vid ett annat tillfälle i bibeln så läser vi om hur lärjungarna på sabbaten blir åthutade för att rycker ax för att äta. Att göra det var tydligen, om än i lite skala att skörda.

Nej sabbaten skulle vara en dag som ingen skulle få lägga beslag på, ingen arbetsgivare, inga plikter. För dagen var och är Guds. Guds gåva till människan för att ge människan tillfälle att göra det som gläder oss. Ligga i gräset och så på de glidande molnen, läsa, spela, sjunga, älska, höra Guds röst i texterna, träffa vänner och släktingar eller leka med barnen. Och maten, den skulle ingen stå och göra, den skulle vara tillredd innan sabbaten gick in.

Det är en blid av det goda livet, önskelivet.

Det är kanske inte så svårt att förstå att man ville skydda en sådan dag, en sådan dröm. Och man kan fråga sig vad vi har kvar av den drömmen idag. Nu när vardag och helgdag liksom har flutit samman och marknaden pågår som vanligt. Ja ofta ännu intensivare under "sabbaten." Man ville skydda drömmen. Men man gjorde så att den för många istället blev en börda. Gör jag rätt nu? Är det här tillåtet? Kan man verkligen vara en troende och göra så här? Reglerna runt drömmen blev fler och fler. Den omgavs med ett stängsel. Den blev inte allas dröm utan någras.

Och här har vi ju ett av trons och religionens dilemman. Hur bevarar och skyddar man det som är heligt och sant. Hur skapar man liksom system för tron och trons innehåll som inte blir dogmatiska eller lagiska? Hur blir liksom tron ett öppet erbjudande? Istället för något som lätt uppfattas som ett system av rätt och fel, både vad gäller innehåll och beteende? Vad är det vi lägger belag på?

Risken finns att kyrkan blir som barnet som håller så hårt om de nyplockade blommorna att de är vissna när han kommer hem.

Ja, man undrar på vilka punkter Jesus skulle kalla oss och våra församlingsföreståndare för hycklare?

Men friheten i Kristus, det är ju det som är temat för dagen, friheten i Kristus, nått vi nog tror, önskar och vill. Ett tema som klingar an till vår längtan. Vem vill inte vara fri? Vem vill inte leva i frihet? Kanske lite gran som den ursprungliga tanken eller drömmen om sabbaten. Även om jag menar att det går djupare än att jag får göra det jag vill och bestämma över mig själv.

För det finns en frihet, där du både tillåts och vågar vara den du är, och där jag får vara den jag är. Den frihet där man är fri i både tanke och ande.

Och ibland, ibland är det som om man kan få en skytt av den, få känna den. Som ögonblick som liksom lyfter sig ur det andra. På samma gång som den ständigt verkar ligga framför. Som ett redan, men ännu inte. För det finns ju så förtvivlat mycket här och nu och runtomkring oss som ständigt liksom verkar dra oss tillbaka. Oron över studier och arbete, förhållanden som knakar och barn som mår dåligt. Ja hur mycket oro finns det inte att ta till sig och härbärgera. Ibland verkar det finnas mer än vi mäktar med.

Och även som troende undrar man lätt, när ska det gälla även mig? När ska också min krökta rygg rätas upp?

Men jag tror inte, rätta mig om jag har fel, att vi har blivit lovade att livet ska bli lättare för den som tror. Men däremot att det finns någon, eller något som delar våra liv tillsammans med oss. Att det finns nån som delar både vår glädje likaväl som vår oro. Det är löftet: Du är aldrig ensam! Det finns en Gud som går med dig!

Men det vi också har blivit lovade, det är att denna Gud älskar oss. Ja, hur jag än upplever att jag har det, eller ser på mig själv. Så är det ändå med kärlek som Gud ser på mig.

Och när jag har börjat ana, eller kanske till och med börjat förstå att det är så. Det är ju då mina vänner, det är ju då jag kan börja se vad den här friheten handlar om. Ja är det inte när vi inser att vi är älskade som vi också kan vara fria, uppleva frihet. När vi inte måste lägga ner en massa onödigt krut på att göra, tänka eller vara rätt. För det, det tror jag bara skapar rädsla, och den rädda människan, hon är knappast fri.

Men den älskade människan, hon kan, vågar och får vara den hon är.

Den älskade människan behöver inte hela tiden försöka leva upp till något annat, kanske till nått hon inte är. Den älskade människan kan, precis som kvinnan i texten rätta på ryggen och säga till sig själv och andra. Jag får också vara.

Nej precis som det älskade barnet inte ska behöva förtjäna sina föräldrars kärlek. Så är kärleken från Gud helt ovillkorad. Den ingår i det förunderliga i att vara människa.

Det är löftet: Du är aldrig ensam. Du är älskad. Det är också erbjudandet.